

110-летие академика Абылкаса Сагинова

В Карагандинской области отметили 110-летие академика Абылкаса Сагинова — выдающегося учёного и основателя национальной инженерной школы. Его научное наследие и вклад в развитие технического образования стали основными темами научно-практической конференции, объединившей ведущих учёных, экспертов и представителей вузов Казахстана и зарубежья.

Открывая конференцию, ректор Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова Сауле Сагинтаева отметила, что идеи академика об укреплении связи науки и производства и развития практико-ориентированного обучения продолжают определять стратегию вуза.

— Сегодняшний день важен не только для нашего университета, но и для всей отечественной науки. Когда Казахстан следует пути индустриально-

инновационного развития, когда растёт инфраструктурный потенциал регионов и усиливается потребность в технических специалистах, актуальность трудов Абылкаса Сагинова ощущается особенно остро. Перед нашим коллективом, нынешним поколением студентов, молодых учёных и преподавателей стоит ответственная задача — достойно продолжать его дело, — говорит Сауле Сагинтаева.

Участники конференции подчеркнули, что академик Абылкас Сагинов рассматривал подготовку инженерных кадров как ключевой фактор развития государства.

В адрес участников конференции и университета пришло поздравительное письмо от министра науки и высшего образования Саясата Нурбека.

Заместитель акима области Әлібек Әлденей передал поздравление от имени руководства

региона и отметил фундаментальный вклад учёного в научный потенциал Карагандинского региона.

— Академик Абылкас Сагинов внёс огромный вклад в развитие отечественной науки и сыграл значимую роль в формировании школы технического образования в многогранном Карагандинском регионе. Особо следует отметить его вклад в повышение научного потенциала города, жизнь которого всегда была тесно связана с производством и горнодобывающей промышленностью, а также в подготовку технических специалистов для промышленного сектора, — сказал заместитель главы региона.

На конференции наградили выпускников, внёсших вклад в развитие университета, промышленности и научного сообщества, юбилейными медалями.

Ряду сотрудников университета присвоено звание «Заслуженный работник КарТУ им. А. Сагинова». Были отмечены и специалисты отрасли, и представители горной науки. На конференции также презентовали энциклопедию к 110-летию со дня рождения Абылкаса Сагинова.

БҮГІНГІ НӨМІРДЕ ЧИТАЙТЕ В НОМЕРЕ

Открытие Геологического кластера

Это современные лаборатории, инновационные технологии и практико-ориентированное образование

Стр. 3.

Научные перспективы!

Меморандум о взаимном сотрудничестве подписан между КарТУ имени Абылкаса Сагинова и Национальным ядерным исследовательским университетом России МИФИ и университетом Exeter

Стр. 5.

QarTech

Отечественные разработки и уникальные встречи в инновационно-индустриальном хабе

Стр. 6-13.

Страницы истории

Отзывы студентов об этапах становления университета

Стр. 15.

Ғылыми кеңес аясында үздіктер марапатталды

18 қараша күні «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ Ғылыми кеңесінің кезектен тыс отырысы өтті. Отырыс барысында Басқарма Төрағасы — Ректор Сауле Сагинтаева университет қызметкерлері мен студенттеріне түрлі сала бойынша марапаттар табыстады.

ҚР Ұлттық валюта — теңге күніне және қаржы саласы қызметкерлерінің кәсіби мерекесіне орай Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрі Саясат Нұрбектің Құрмет грамотасымен Калкаш Адыканова, Динара Омарова, Ольга Крючек марапатталды.

Республика күніне орай Қарағанды облысының жастар саясаты мәселелері жөніндегі басқармасы мен Қарағанды облыстық жастар ресурстық орталығының ұйымдастыруымен Облыстық студенттік бал өтті. Байқау нәтижесінде 1-орынды 150 000 теңге көлеміндегі жұлдемен Нуртуған Абилхамитов мен Адель Дау-

летбаева иеленді. Ал 2-орынды 125 000 теңге жұлдемен Темірлан Саятұлы және Дильнара Баймуратова жеңіп алды. Жеңімпаздарға Қарағанды облысы әкімінің орынбасары Әлібек Әлденейдің марапаттары табысталды.

Университет тарихындағы алғашқы киберспорт турнирінің жеңімпаздары RahatEsports командасы Басқарма Төрағасы-Ректор С. С. Сагинтаеваның Алғыс хаттарымен және сыйлықтарымен марапатталды. Жеңімпаз команда енді университет намысын Kazakhstan Esports Student League республикалық студенттер лигасында қорғайтын болады.

Қарағанды қаласында өткен облыстық «Qaragandy Stud Fest 2025» фестивалінде Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің студенттері бірнеше номинация бойынша жоғары нәтижелер көрсетті.

Жеңімпаздар:

- «Заманауи хореография» — «Жас Орда», 3-орын.
- «Конферансье» — Владимир Гержик, Еркежан Бопежанова, 2-орын.
- «Үздік инструменталдық нөмір» — Арман Кәкім, 1-орын.

Барлық марапат иелерін шын жүректен құттықтаймыз! Жаңа жеңістер мен биік белестер тілейміз!

- «Халық хореографиясы» — «Гэкку» ансамблі, 3-орын.
- «Үздік студенттік ұйым» — «Жас Орда», 1-орын.

Басқарма Төрағасы — Ректор Сауле Сагинтаева барша жеңімпаздарды құттықтап, олардың жетістіктері университет беделін арттыра түскенін атап өтті. Сонымен қатар, еліміздің ғылымы мен жоғары білімі саласындағы жемісті әрі кәсіби еңбегі, сондай-ақ жоғары біліктілігі үшін «Экономика, қаржы және бухгалтерлік есепті басқару» департаментінің қызметкерлеріне алғысын білдірді.

STU Беларуссияның өнеркәсібімен және инновациялық экожүйесімен серіктестікті кеңейтеді

Беларусь Республикасының жетекші машина жасау кәсіпорны — Минск трактор зауытының базасында, оның негізінде STU студенттері өндірістік практиканы және тағылымдамадан өтеді, ынтымақтастықты кеңейту, кәсіпорынның инженерлік кадрларды даярлауға сұраныстарын өзектендіру, жаңа құзыреттерді қалыптастыру және оқытудың тәжірибеге бағдарланған нысандарын жетілдіру мәселелері бойынша келіс-

Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің құрамында Басқарма мүшесі — Цифрландыру жөніндегі проректор Азамат Амиров пен коммерцияландыру кеңсесінің басшысы Рустам Бузяков бар делегациясы Минскіге жұмыс сапарын жүзеге асырды.

сөздер жүргізілді. МТЗ өкілдері зауыттың Беларусь жоғары оқу орындарымен өзара іс-қимылының қолданыстағы тетіктерін және практиканы, тағылымдамаларды және жас мамандарды кәсіби сүйемелдеуді ұйымдастыру тәсілдерін ұсынды.

Делегация сонымен қатар Минск қалалық технопаркi мен «Политехник» БНТУ ғылыми-технологиялық паркінің алаңдарында өткен «Университеттер — ғылым, бизнес және қоғамды тартудың жаңа орталықтары» атты Халықаралық ғылыми-практикалық конфе-

ренцияға қатысты. Конференция барысында университеттің инновациялық инфрақұрылымын дамыту, цифрландыру, ғылым мен өнеркәсіп кооперациясы, ғылыми әзірлемелерді трансформациялау және цифрлық экономика үшін кадрлар даярлау мәселелері қаралды. Проректор Азамат Амиров QatTech хабының цифрлық шешімдерін құру, құзыреттерін дамыту және бастамаларын іске асыру жөніндегі университеттің тәжірибесін ұсынды.

Сапар аясында Беларусь технопарктерінің жұмыс үлгілері,

стартаптарды қолдау тетіктері және академиялық сектордың өнеркәсіптік кәсіпорындармен өзара іс-қимыл жасау практикасы зерделенді. Қол жеткізілген уағдаластықтар ынтымақтастықты кеңейту және экономиканың нақты секторы мүддесі үшін инженерлік кадрларды даярлау тиімділігін арттыру үшін негіз болады.

STU өкілдері әлемдік деңгейдегі Геологиялық кластердің ресми ашылуына қатысты

Жезқазған қаласында Қазақстанның геология және тау-кен өндірісі саласының дамуына жаңа серпін беретін әлемдік стандартқа сай Геологиялық кластердің салтанатты ашылуы өтті. Бұл бірегей орталық — заманауи зертханаларды, инновациялық технологияларды және тәжірибеге бағытталған білім беруді біріктіретін еліміздегі алғашқы кешен.

Іс-шараға ҚР Ғылым және жоғары білім министрі Саясат Нұрбек, Ұлытау облысының әкімі Дастан Рыспеков, ҚР Парламентінің депутаттары, «Қазақмыс корпорациясы» ЖШС өкілдері, сала мамандары, университеттердің профессор-оқытушылар құрамы және халықаралық серіктестер қатысты. Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті тарапынан іс-шараға Бас-

қарма Төрағасы — Ректор Сауле Сагинтаева, «Пайдалы қазбалар кен орындарын өндіру» кафедрасының меңгерушісі Асқар Имашев, және «Үздіксіз білім беру институты» директоры Нұрлан Алтынбеков қатысты.

Жобаны «Қазақмыс корпорациясы» ЖШС және «Kazakhmys Barlau» ЖШС бірлесіп жүзеге асырды. Кластердің басты ерекшелігі — өндіріске бағыт-

талған жаңа білім беру моделін енгізуі. Бұл модель Satbayev University — Ulytau University — Colorado School of Mines арасындағы үшжақты стратегиялық серіктестік аясында іске асырылып, геология және минералдық инжиниринг салалары бойынша халықаралық деңгейге сай мамандарды даярлауға мүмкіндік береді.

Геологиялық кластердің ашылуы — Жезқазған өңірі ғана

емес, бүкіл ел үшін геология саласын жаңғыртудағы маңызды стратегиялық қадам. Жоба аясында өңірде заманауи кампус салу жоспарланып отыр. Бұл бастама Жезқазғанның әлеуметтік-экономикалық дамуын жеделдетіп, жастардың келуіне, жаңа жұмыс орындарының ашылуына және еңбек нарығында сұранысқа ие жоғары білікті кадрларды даярлауға жағдай жасайды.

Saginov Technical University посетил заместитель председателя Комитета промышленной безопасности МЧС РК

13 ноября Saginov Technical University посетил с рабочим визитом заместитель председателя Комитета промышленной безопасности Кенгирбай Есеев в сопровождении заместителя начальника ДЧС по Карагандинской области Ерболата Шортанбаева; руководителя управления промышленной безопасности ДЧС по Карагандинской области Галыма Еркина и руководителя по контролю и надзору промышленной безопасности Темирлана Калиякпарова.

Гостей встретили руководители университета во главе с Председателем Правления — Ректором Сауле Сагинтаевой, деканы, заведующие профильных кафедр, студенты, обучающиеся по соответствующим специальностям.

Представители вуза познакомили гостей с работой по подготовке кадров для промышленной безопасности и охраны труда, подчеркнув, что большое внимание уделяется прохождению производственных практик

студентами. Высокому качеству их подготовки способствует и наличие современных лабораторий, и привлечение к преподавательской деятельности специалистов — практиков, в том числе, и из числа сотрудников ДЧС области.

В свою очередь, заместитель председателя Комитета промышленной безопасности Кенгирбай Есеев, отметив необходимость усиления внимания к вопросам промышленной безопасности в соот-

ветствии с поручением Главы государства, обратил особое внимание на нехватку специалистов в этой важной сфере.

— В решении кадровой проблемы мы рассчитываем на поддержку вузов страны, — сказал он. — Уверены, что совместные научные исследования, работа по подготовке квалифицированных специалистов и внедрение инновационных решений помогут вывести промышленную безопасность Казахстана на новый уровень.

Запланированные встречи с вузами, решили начать с Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова, находящегося в Караганде — признанной индустриальной столицей страны.

В завершение встречи были подписаны меморандумы о сотрудничестве, закрепившие предпринятые шаги на пути развития партнерства между системой промышленной безопасности и образовательной сферой.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың шаралар жүйесін енгізу

2025 жылғы 20 қарашада Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комиссия-қызметті үйлестіру кезінде, Университеттің сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингін, сыбайлас жемқорлық факторлары мен сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатын жүзеге асыру іс-шаралары жөніндегі Жұмыс тобының отырысы өткізілді.

Іс-шара аясында сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне байланысты рәсімдерді нақтылау және ресімдеу, сыбайлас жем-

қорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша тренингтер мен семинарларды тұрақты өткізу, бүкіл университет деңгейінде сыбайлас жемқорлық-

қа төзбеушілікті қалыптастыру мәселелері қаралды.

Сондай-ақ, жұмыс тобының басшысы, ЖОО аппаратының басшысы А. З. Исагулов сыбай-

лас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі 2025–2026 оқу жылына арналған жоспарлы іс-шаралардың бүгінгі күннің шындығын ескере отырып, уақтылы және сапалы орындалуы қажет екендігін атап өтті.

Жалпы, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері ЖОО басшылығының тұрақты бақылауында екенін атап өтуіміз қажет.

Атом энергетикасы үшін кадрлар даярлау: сын-қатерлер мен перспективалары

5 қараша күні Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінде «Атом энергетикасы үшін кадрлар даярлау: сын-қатерлер мен перспективалары» тақырыбына арналған республикалық деңгейдегі дөңгелек үстел өтті.

Іс-шараға Қазақстан Республикасының ғылым және жоғары білім саласының өкілдері, жетекші жоғары оқу орындарының профессорлық-оқытушылар құрамы мен өндіріс саласының мамандары қатысты.

Іс-шараның мақсаты — Қазақстан Республикасының атом энергетикасының дамушы саласы үшін инженерлік және техникалық кадрларды даярлаудың өзекті мәселелерін талқылау, сондай-ақ білім беру мекемелері, ғылыми ұйымдар мен энергетикалық сектор кәсіпорындары арасындағы өзара іс-қимыл бағыттарын айқындау.

Экономиканы әртараптандыру және «жасыл» трансформация саясаты аясында атом энергетикасы үшін білікті кадрлық әлеуетті қалыптастыру ерекше маңызға ие. Бүгінгі таңда ғылым, білім және өндіріс күштерін біріктіру арқылы ядролық және радиация-

лық қауіпсіздік, цифрлық басқару жүйелері мен заманауи технологиялар саласында терең білімге ие мамандарды даярлау аса өзекті мәселе.

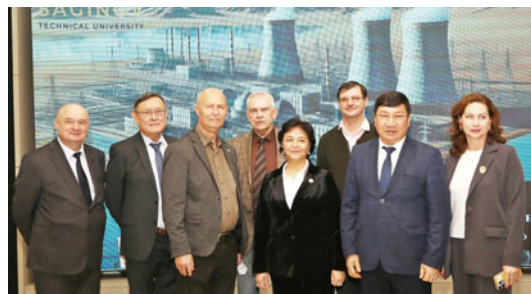
Дөңгелек үстелдің модераторы — факультет деканы, техника ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор Феликс Назымович Булатбаев болды.

Алғы сөзді Қазақстан Республикасының Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру мазмұны басқармасының басшысы Кудретуллаева Рысгуль, сондай-ақ Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің ректоры, экономика ғылымдарының докторы, профессор Сәуле Сағынтаева айтты.

Бағдарлама аясында қатысушылар ядролық және радиациялық қауіпсіздік, инженерлік және цифрлық кадрларды даярлау, сондай-ақ жас ғалымдарды осы салаға тарту мәселелерін талқылады.

Дөңгелек үстелдің қорытындысы бойынша қатысушылар ядролық энергетика бағытында жоғары білікті мамандар даярлаудың маңыздылығын атап өтті және университеттер мен өндіріс арасындағы ынтымақтастықты кеңейту жөнінде ұсыныстар енгізді.

Білім беру үдерісіне жасанды интеллектті енгізу және пайдалану

Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінде цифрлық сауаттылықты арттыру және білім беру процесінде академиялық адалдықты дамыту мақсатында Академиялық мәселелер жөніндегі департаменттің Кәсіби даму орталығы ұйымдастырған практикалық бағыттағы воркшоп курсы өз жұмысын бастады. Курс «Білім беру үдерісіне жасанды интеллектті енгізу және пайдалану: мүмкіндіктері, тәуекелдері және халықаралық тәжірибе» тақырыбында өтуде.

Бағдарлама 12–22 қараша аралығында, 72 сағат көлемінде аралас форматта өтеді. Оған университеттің профессорлық-оқытушылық құрамы мен қызметкерлері қатысады.

Курс аясында тыңдаушыларға Plagiat. Pl компаниясының бизнес-даму жөніндегі менеджері Акмарал Кужиева офлайн дәріс оқып, академиялық және цифрлық компетенттілік саласында-

ғы зерттеулердің негізгі тенденциялары, олардың электронды оқыту контекстіндегі құрылымдық өзара байланысының ерекшеліктері мен маңыздылығымен таныстырды.

Цифрлық сауаттылық — бұл қауіпсіз және тиімді түрде сандық технологиялар мен интернет ресурстарын пайдалану үшін қажетті білім мен дағдылар жиынтығы болып табылады және әлемдік күн тәртібіндегі маңызды бағыт болып саналады.

Курс аяқталғаннан кейін қатысушыларға белгіленген үлгідегі атаулы сертификаттар беріледі.

Ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды

Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті мен Ресейдің Ұлттық ядролық зерттеу университеті МИФИ және Exeter университетімен (University of Exeter) арасында білім және ғылым саласында өзара ынтымақтастық орнату туралы меморандумға қол қою рәсімі өтті.

Бұл іс-шара Астанада «Қазақстан — академиялық білім кеңістігі» халықаралық форумының соңғы қорытынды күнінде жүзеге асырылды. Форумға отандық және шетелдік жоғары оқу орындарының ректорлары, халықаралық сарапшылар, біздің серіктесіміз — Қытайдың University of Electronic Science and Technology университетінің өкілдері, сондай-ақ Қазақстан Республикасының

Ғылым және жоғары білім министрі Саясат Нұрбек қатысты.

Құжатқа Қарағанды техникалық университетінің ректоры Сауле Сагінтаева және МИФИ ректоры Владимир Шевченко, Экзетер университеті проректорының орынбасары Стюарт Бирхоп қол қойды.

Меморандум білім беру, ғылым және инновациялар саласындағы әріптестікті дамыту, сонымен қатар ақпараттық тех-

нологиялар, басқару және жасанды интеллект бағыттарында бірлескен жобаларды жүзеге асыруды мақсат етті.

Ынтымақтастық аясында үш университеттің студенттері мен оқытушыларына арналған академиялық ұтқырлық бағдарламаларын іске асырды, бірлескен ғылыми зерттеулер жүргізуді және жаңа білім беру бағдарламаларын әзірлеуді жоспарлап отыр.

Саясат Нұрбек қол қою рәсімінде екі елдің техникалық университеттері арасындағы мұндай серіктестіктің стратегиялық маңызына тоқталып, бұл келісімнің ғылыми-техникалық әлеуетті арттыруға елеулі үлес қосатынын атап өтті.

МИФИ және Қарағанды техникалық университеті арасындағы меморандум Қазақстан мен Ресейдің жоғары оқу орындары арасындағы ынтымақтастықтың жаңа кезеңінің бастауы және ортақ ғылыми-білім беру кеңістігін дамытуға бағытталған маңызды қадам болып табылады.

Больше значимости

Теперь казахстанские дипломы будет проще признавать в странах Азиатско-Тихоокеанского региона, включая Китай, Японию и Южную Корею.

Мажилис одобрил присоединение Казахстана к Токийской конвенции. Это открывает большие возможности для наших выпускников.

Государства, подписавшие конвенцию, обязуются авто-

матически признавать образование друг друга, если между программами нет серьезных различий. Также создадут национальные информационные центры, где они будут обмениваться данными о сис-

темах высшего образования, аккредитованных вузах и программах.

Сегодня к Токийской конвенции присоединились 12 стран: Афганистан, Армения, Австралия, Китай, Фиджи, Святой Престол, Япония, Монголия, Новая Зеландия, Республика Корея, Россия и Турция.

Казахстан, в свою очередь, сделал несколько уточнений: страна оставляет за собой право не признавать дипломы, полученные по «нетрадиционным моделям обучения» или при частичном прохождении курсов.

ESG — бизнес пен ғылым үшін жаңа шындық: QarTech эксперттік семинары

14 қарашада Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің базасында QarTech өңірлік инновациялық-индустриялық хабы аясында «ESG-трансформация: ғылым мен индустрия үшін табыстың жаңа формуласы» атты эксперттік семинар өтті.

Басқарма мүшесі — Ғылым және инновациялар жөніндегі проректор Али Мехтиев кіріспе сөз сөйлеп, ESG-трансформацияның бүгін бірінші орынға шығып, ғылым мен индустрияның табысының жаңа форму-

ласына айналып келе жатқанын атап өтті. Оның айтуынша, тұрақтылық қағидаттары мен Тұрақты даму мақсаттарын интеграциялау бәсекеге қабілеттіліктің маңызды шарты әрі өңірдің инновациялық өсімінің негізгі драйвері болып отыр.

Іс-шараның спикері:

Тельман Шური́ев — «Қазақмыс Корпорациясы» ЖШС-нің Үкіметпен байланыс (GR) және салалық әріптестік жөнін-

дегі департаментінің директоры.

Қатысушылар ESG күн тәртібінің негізгі аспектілері бойынша жан-жақты шолу алды: жаһандық үрдістер, ғылыми тәсілдер және индустриялық практикалар. Дәрістер сериясы аясында олар экологиялық, әлеуметтік және корпоративтік басқару қағидаттарының әлемдік дамудың жаңа моделін қалай қалыптастыра-

тынын, тұрақты өсім үшін инновациялар мен цифрлық шешімдерді ілгерілетудегі ғылым мен технологияның рөлін, сондай-ақ ESG-дің өнеркәсіпті жаңғыртуға, «жасыл» технологияларды енгізуге және жаңа мамандықтардың пайда болуына әсерін қарастырды.

Семинарға 25-тен астам адам — оқытушылар, зерттеушілер және өнеркәсіптік компаниялардың өкілдері қатысты. Бұл шараның күн тәртібіне деген қызығушылықтың артып келе жатқанын көрсетті.

Ақылды дрон: ұшудан 3D-модельге дейін

2025 жылғы 8 қарашада Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінде осы ЖОО базасында құрылған QarTech өңірлік инновациялық-индустриялық хабы ұйымдастырған STEM-курс өтті.

нан сыйлықтар алды. Содан кейін салтанатты түрде

Басқарма төрағасы — ректор Сауле Сагинтаеваның атынан мектептер мен колледждердің өкілдеріне алғыс хаттар табысталды.

Курс тренері Дмитрий Ожигиннің жетекшілігімен қатысушылар ұшқышсыз технологиялар әлеміне еніп, пилоттық ету

негіздерін үйренді. Қатысушылар ұшқышсыз ұшу аппараттарының қалай жұмыс істейтінін білді, дрондарды ауадан түсіру және нысандардың үш өлшемді модельдері мен цифрлық егіздерін жасау үшін пайдалануды үйренді.

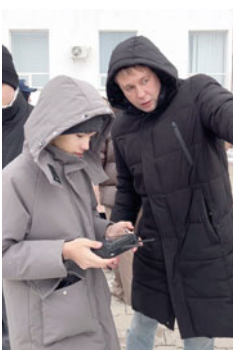
Іс-шараға 20-дан астам қатысушы қатысты. Күн жарқын, танымды және үлкен шабытпен

өтті: қатысушылар заманауи STEM-бағыттармен танысты, инженерлік эксперименттерде өздерін сынап көрді және көптеген жағымды эмоциялар алды.

STEM — бұл тек технология туралы ғана емес, сонымен қатар ойлау, шешім іздеу, тәжірибе жасау және жаңасын жасау мүмкіндігі туралы. Мұндай курстар мектеп оқушылары мен студенттерге инженерлік идеяның қалай нақты өнімге айналатынын көруге көмектеседі.

Соңында қатысушыларға бір күндік STEM-курсын сәтті аяқтағаны туралы сертификаттар табысталды.

Роль цифровых картографов в формировании геопространственной основы развития страны: в контексте Послания Президента Республики Казахстан

В Послании Президента Республики Казахстан 8 сентября 2025 года «Казахстан в эпоху искусственного интеллекта: актуальные задачи и их решения через цифровую трансформацию» особое внимание уделено вопросам цифровой трансформации, пространственного развития и эффективного управления территориями. В этих условиях деятельность цифровых картографов приобретает стратегическое значение, поскольку именно они формируют фундаментальную геопространственную базу, необходимую для устойчивого роста экономики, развития инженерной инфраструктуры и повышения качества государственного управления.

Современная цифровая картография объединяет в себе широкий спектр технологий: спутниковую навигацию, дистанционное зондирование, геоинформационные системы, автоматизированные инструменты анализа и 3D-моделирование пространственных объектов. Благодаря этому обеспечивается создание высокоточных цифровых карт, способных детально отражать природные, социальные и техногенные процессы. Такие данные формируют основу для мониторинга территорий, прогнозирования изменений и принятия управленческих решений на национальном и региональном уровнях.

Процесс извлечения спутниковых снимков на портале LandsatApp

Одним из ключевых приоритетов, обозначенных в Послании, является совершенствование инфраструктуры пространственных данных. Вклад цифровых картографов заключается в разработке и актуализации геодезических и картографических материалов, внедрении современных стандартов пространственных данных и повышении их доступности для государства, бизнеса и научных учреждений. Это способствует развитию кадастровых систем, улучшению управления земельными ресурсами и повышению прозрачности административных процессов.

Особое значение цифровые картографы имеют в реализации проектов «умных городов» и цифровизации отраслей экономики. Высокоточные простран-

ственные данные позволяют оптимизировать транспортные схемы, модернизировать коммунальные сети, улучшать экологический мониторинг и разрабатывать системы предупреждения чрезвычайных ситуаций. В сельском хозяйстве геопространственная информация используется для внедрения технологий точного земледелия, что повышает продуктивность и снижает нагрузку на природные ресурсы.

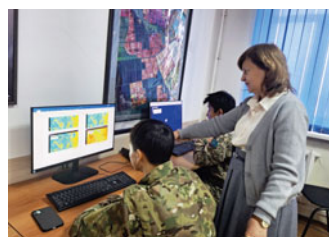
В современных условиях специалист-картограф становится не просто исполнителем технических задач, а полноценным участником стратегического планирования. Он формирует научно обоснованную информацию, которая определяет направления пространственного развития страны. Подготовка таких кадров требует высокого уровня профессионализма, глубоких знаний в области геоинформатики и владения передовыми цифровыми технологиями.

Особое внимание подготовке будущих цифровых картографов уделяется в Карагандинском техническом университете имени Абылкаса Сагинова на кафедре «Маркшейдерского дела и геодезии». Здесь реализуются инновационные образовательные программы, ориентированные на спутниковую и цифровую картографию. Студенты проходят практическую подготовку на современном GNSS-оборудовании, осваивают работу с системами Trimble, Topcon и Leica, изучают обработку спутниковых измерений с применением IMU, многодиапазонных приёмников и облачных сервисов для повышения точности геодезических данных.

В учебный процесс внедрены технологии 3D-моделирования, создание ортофотопланов, аэрофотосъёмка с использованием БПЛА и геоаналитика. Это

позволяет Обучающимся разрабатывать инновационные картографические решения и современные геоинформационные продукты, востребованные в государственных и отраслевых проектах.

Обучающиеся 4-го курса специальности «Геодезия и картография» активно используют современные порталы спутниковых снимков для повышения качества составляемых ими цифровых карт при изучении дисциплины «Применение GNSS систем в картографии».

Дешифрирование спутниковых снимков

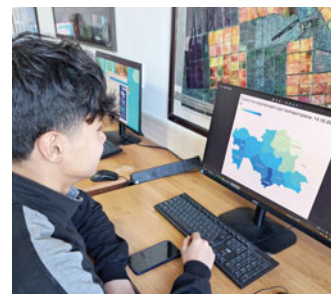
Используя цифровые порталы LandsatApp и Landsat Explorer, студенты загружают актуальные многоспектральные снимки, что позволяет им проводить мониторинг земной поверхности, выделять изменения рельефа, растительности и антропогенной нагрузки. Эти данные служат базой для корректного наложения GNSS-измерений, полученных в полевых условиях.

Программная среда QGIS становится основным инструментом обработки: в ней выполняется геопривязка спутниковых снимков, создание векторных слоёв, редактирование контуров и подготовка макетов цифровых карт. Благодаря интеграции с GNSS-данными студенты учатся совмещать спутниковую навигацию и картографические материалы.

Сервис OpenTopography Map предоставляет точные цифровые модели рельефа, позволяя корректно отображать высотные

характеристики местности, что особенно важно для инженерно-геодезических задач.

Дополнительный инструмент STEM-Downloader помогает автоматизировать скачивание больших массивов спутниковых данных, ускоряя подготовку картографической основы. Будущие картографы используют данный инструмент для оперативного получения необходимых спутниковых снимков для построения цифровых карт, автоматизации подготовки данных для проектов и для работы с современным инструментами дистанционного зондирования и GNSS.

Составление цифровых карт

Использование этих ресурсов формирует у обучающихся комплексные навыки работы с современными геоинформационными технологиями и позволяет создавать качественные цифровые карты на основе реальных спутниковых данных.

Таким образом, вклад цифровых картографов в формирование геопространственной основы развития государства является ключевым и отвечает стратегическим целям, обозначенным в Послании Президента Республики Казахстан. Их деятельность обеспечивает научно-техническое сопровождение процессов модернизации, укрепляет национальную инфраструктуру данных и способствует успешной реализации долгосрочных программ пространственного развития.

Елена ХМЫРОВА,
зав. кафедрой «Маркшейдерского дела и геодезии» кандидат технических наук, ассоциированный профессор
Айсулу КУСАИНОВА,
доктор PhD, старший преподаватель

Ecosystem ERG Day: дизайн ойлау және студенттердің кәсіпкерлік идеялары

Қатысушылар пайдаланушылардың қажеттіліктерін талдаудың заманауи әдістерімен, инсайтарды табу және инновациялық концепциялар құру

тәсілдерімен танысты. Интенсив спикері — Гүлжан Баязитова, Middle UX Researcher (Kolesa Group), Kolesa Conf 2025 спикері және Kolesa UX Research

2025 жылғы 20 қарашада Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінде ERG және Әлеуметтік технологияларды дамыту ассоциациясының қолдауымен «Студенттік кәсіпкерлік экожүйесі» жобасы аясында Ecosystem ERG Day интенсиві өтті. Шара студенттердің кәсіпкерлік дағдыларын дамытуға және дизайн ойлауды қолдана отырып жаңа идеялар генерациялауға бағытталды.

Meetup жүргізушісі, болды. Ол UX-зерттеулер жүргізу тәжірибесімен бөлісті және сұранысқа ие өнімдерді жасау барысында дизайн ойлаудың рөлін түсіндірді.

Іс-шара соңында студенттердің жобалық идеяларын қорғау өтті. Үздік командалар

Алматыға кәсіпкерлік және бизнес бойынша бір апталық оқыту бағдарламасына баруға мүмкіндік алды.

Интенсив студенттерді кәсіпкерлік қабілеттерін дамытуға және жаңа шешімдер жасауға бағытталған динамикалық және өнімді атмосферада өтті.

Платформа вышла на рынок и уже внедрена в частной школе Quantum и университете, с положительными отзывами пользователей и адаптацией под образовательные учреждения.

Пользователь проходит тест, основанный на 34 талантах

Перспективы карьерного пути

GEON Career — это интеллектуальная платформа, объединяющая искусственный интеллект, нейроанализ и проверенные психометрические методики (методология Gallup StrengthsFinder), которая помогает школьникам, студентам и взрослым осознанно выбирать карьерный путь. Система анализирует когнитивные, эмоциональные и поведенческие данные, создаёт уникальный цифровой профиль личности и предлагает персональные рекомендации и индивидуальные маршруты развития.

Gallup и нейроинтерфейсах, после чего ИИ анализирует полученные психометрические и нейроданные, формируя подробный личностный и карьерный отчёт. Параллельно развивается экосистема развития человека, включая поддержку медиаконтентом и образовательными ресурсами. Степень готовности — полностью функционирующий продукт с активным использованием и планом масштабирования.

GEON HR — это корпоративная платформа, использующая тот же научный подход Gallup StrengthsFinder и анализ нейроактивности для объективной оценки психометрических и когнитивных характеристик сотрудников. Цель — помочь компаниям подбирать кандидатов, формировать эффективные команды и выстраивать стратегии развития персонала на основе данных о мозговой активности и когнитивных паттернах.

Решение внедрено в крупной железнодорожной компании DTJ, где доказано успешное применение в реальных бизнес-процессах. Идут переговоры о новых контрактах в HR сегменте.

Система собирает психометрические и нейроданные сотрудников, анализирует их с помощью ИИ, после чего выдаёт отчёты и рекомендации по подбору, развитию и совместимости команд. На данный момент продукт функционирует, идёт расширение функционала и доработка экосистемы для комплексного управления талантами. Разработка опробована на 300 участниках.

Мурат КОЖАНОВ,
зав. кафедрой Кибербезопасности и искусственного интеллекта
КарТУ имени Абылкаса Сагинова

Синергия инноваций и ЦУР: экспертный семинар QarTech

6 ноября на базе Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова состоялся экспертный семинар «Инновации и ЦУР: соответствие национальным и международным приоритетам», организованный в рамках деятельности регионального инновационно-индустриального хаба QarTech.

С приветственным словом выступил член Правления — проректор по науке и инновациям Али Мехтиев, подчеркнув важность продвижения инноваций и интеграции Целей

устойчивого развития (ЦУР) в научно-технологическое развитие региона, а также необходимость согласования национальных инициатив с международными трендами.

Спикерами семинара стали: Ирина Харитоновна — эксперт в области креативной экономики и устойчивого развития, представитель инициатив UNESCO, директор Фонда устойчивого развития Центральной Азии Creative & Innovation Institute;

Александра Харитоновна — эксперт по ESG и циркулярной экономике, консультант по устойчивому развитию, выпускница программы ANK Germany.

Участники получили обзор актуальных направлений, связанных с устойчивостью, цифровизацией, зелёной экономикой, а также инструментов интеграции проектов в международное инновационное пространство. Практическая часть прошла в формате командной работы: пять групп разработали собственные проектные концепции и получили индивидуальные рекомендации от экспертов.

Семинар собрал более 25 участников: преподавателей, исследователей, студентов, представителей промышлен-

ных компаний и начинающих стартаперов, продемонстрировав растущий интерес к темам устойчивого развития и региональных инноваций.

ИННОВАЦИОННО-ИНДУСТРИАЛЬНЫЙ ХАБ QARTECH

3D-жоба: үлгіден нақты өмірге дейін

2025 жылғы 8 қарашада Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінде осы ЖОО базасында құрылған QarTech өңірлік инновациялық-индустриялық хабы ұйымдастырған STEM-курс өтті.

Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің ғылым және инновациялар жөніндегі проректоры Али Мехтиев қатысушыларға құттықтау сөз сөйлеп, инженерлік және технологиялық құзыреттерді дамыту болашақ мамандарды даярлаудың маңызды бағыты болып табылатынын атап өтті. Салтанатты ашылу аясында қонақтарға Saginov Technical University тарихы, жетістіктері мен мүмкіндіктерімен таныстыратын университет туралы имидждік бейнероликтер көрсетілді. Әрі қарай балалар интерактивті викторина-

ға қатысып, университет және оның дәстүрлері туралы білімдерін тексерді, ал ең мұқият болғандары QarTech атынан сыйлықтар алды. Содан кейін салтанатты түрде Басқарма төрағасы — ректор Сауле Сағинтаеваның атынан мектептер мен колледждердің өкілдеріне алғыс хаттар табысталды.

Курс тренері Арман Матешовтың жетекшілігімен қатысушылар үш өлшемді жобалау және прототиптеу әлеміне енді. Қатысушылар жобалаудың цифрлық құралдарымен танысты, CAD жүйелерінің көмегімен машина бөлшектерінің

қалай жасалатынын және модельденетінін көрді және механизм элементін өз бетінше жобалауға көрді.

Іс-шараға 20-дан астам қатысушы қатысты. Күн жарқын, танымды және үлкен шабытпен өтті: қатысушылар заманауи STEM-бағыттармен танысты, инженерлік эксперименттерде өздерін сынап көрді және көптеген жағымды эмоциялар алды.

STEM — бұл тек технология туралы ғана емес, сонымен қатар ойлау, шешім іздеу, тәжірибе жасау және жаңасын жасау мүмкіндігі туралы. Мұндай

курстар мектеп оқушылары мен студенттерге инженерлік идеяның қалай нақты өнімге айналатынын көруге көмектеседі.

Соңында қатысушыларға бір күндік STEM-курсын сәтті аяқтағаны туралы сертификаттар табысталды.

Көмір өнеркәсібінің болашағы — іштен көзқарас

13 қарашада QarTech хабы қызметі аясында Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті базасында ERG «Көмір» дивизионының өндіріс жөніндегі директоры — Павел Чувашовтың қатысуымен expertтік сессия өтті. Павел Юрьевич — Saginov Technical University түлегі, оқуды маркшейдер мамандығы бойынша аяқтаған.

негізгі бағыттарымен бөлісті: компанияның заманауи дамуын, оның ішінде шахталарда пилотсыз самосвалдарды енгізуді көрсететін бейнероликтер ұсынылды.

Q&A сессиясы барысында қатысушылар балық аулауға де-

ген құштарлықтан бастап шахталардың жұмыс ерекшеліктері мен саладағы мансаптық дамуға дейінгі әр-түрлі тақырыптар бойынша сұрақтар қойды. Кездесу соңында қонақ ең белсенді қатысушыларға алғысын білдіріп, оларға компа-

Басқарма мүшесі — ғылым және инновациялар жөніндегі проректор Али Мехтиев өңірдің инновациялық дамуын жеделдету үшін ғылым, білім және өнеркәсіпті біріктірудің маңыздылығын атап өтіп, кіріспе сөз сөйледі.

Expertтік сессия шеңберінде спикер саланы дамытудың өзекті көзқарасымен, көмір өндірісін жаңғыртудың стратегиялық басымдықтарымен және

ния атынан фирмалық кәдесыйлар таратты. Іс-шара отандық өнеркәсіп пен инновацияның болашағына мүдделі 50-ден астам қатысушыларды-студенттерді, инженерлерді, оқытушылар мен стартаперлерді біріктірді.

Кездесу соңында Павел Юрьевичке QarTech қауымдастығының дамуына қосқан үлесі үшін Алғыс хат пен сыйлыққа STU мерчі табысталды.

Роботтар әрекетте: автоматтандыру кезең-кезеңімен

2025 жылғы 8 қарашада Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінде осы ЖОО базасында құрылған QarTech өңірлік инновациялық-индустриялық хабы ұйымдастырған STEM-курс өтті.

Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің ғылым және инновациялар жөніндегі проректоры Али Мехтиев қатысушыларға құттықтау сөз сөйлеп, инженерлік және технологиялық құзыреттерді дамыту болашақ мамандарды даярлаудың маңызды бағыты болып табылатынын атап өтті. Салтанатты ашылу аясында қонақтарға Saginov Technical University тарихы, жетістіктері мен мүмкіндіктерімен таныстыратын университет туралы имидждік бейнероликтер көрсетілді. Әрі қарай балалар интерактивті викторинаға қатысып, университет және

оның дәстүрлері туралы білімдерін тексерді, ал ең мұқият болғандары QarTech атынан сыйлықтар алды. Содан кейін салтанатты түрде Басқарма төрағасы — ректор Сауле Сагинтаеваның атынан мектептер мен колледждердің өкілдеріне алғыс хаттар табысталды.

Курс тренері Құралай Тохметованың жетекшілігімен қатысушылар автоматтандыру және мехатрондық жүйелер әлеміне енді. Қатысушылар өндірісте робототехникалық шешімдердің қалай енгізілетінін біліп, автоматтандыру инженері ретінде өздерін сынап көру арқылы өздерінің автоматтанды-

рылған жүйелерін құруға алғашқы қадамдарын жасады.

Іс-шараға 20-дан астам қатысушы қатысты. Күн жарқын, танымды және үлкен шабытпен өтті: қатысушылар заманауи STEM-бағыттармен танысты, инженерлік эксперименттерде өздерін сынап көрді және көптеген жағымды эмоциялар алды.

STEM — бұл тек технология туралы ғана емес, соны-

мен қатар ойлау, шешім іздеу, тәжірибе жасау және жаңасын жасау мүмкіндігі туралы. Мұндай курстар мектеп оқушылары мен студенттерге инженерлік идеяның қалай нақты өнімге айналатынын көруге көмектеседі.

Соңында қатысушыларға бір күндік STEM-курсын сәтті аяқтағаны туралы сертификаттар табысталды.

Реверс-инжинирингтің озық технологиялары

21 қарашада Qartech хабының қызметі аясында Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің базасында «KZ TRANSIT» ЖШС РТБ және пластиктер зауытының негізін қалаушы және директоры Данил Рашупкиннің, сондай-ақ кәсіпорынның аддитивті технологиялар бөлімінің басшысы Владислав Шуваевтың қатысуымен expertтік сессия өтті.

Бүгінгі таңда кәсіпорын өнеркәсіптік жабдыққа қосалқы бөлшектер шығару үшін аддитивті технологияларды белсенді дамытуда және Қазақстан Республикасында осы бағытта көшбасшы болып табылады.

Кездесуде Данил Рашупкин қатысушылармен инновациялар мен технологияларды дамыту саласындағы өзінің көп жылдық тәжірибесімен бөлісті. Өзінің кәсіпкерлік жолына және авторлық білім беру бағдарламаларына сүйене отырып, ол

жобаларды коммерцияландыру принциптері, клиентке бағдарлану және технологиялық салада бизнесті нөлден бастау және масштабтаудың тиімді тәсілдері туралы айтты.

Сандық платформаның негізін қалаушы ретінде Teleport3D.com 3D инженерлері үшін әлемдегі алғашқы AI көмекшісін құрған ол заманауи цифрлық өндірістегі жасанды интеллекттің рөлі туралы толық әңгімеледі. Спикер бүгінгі таңда Teleport әлемнің

96 елінде қолданылатынын, ал пайдаланушылар саны бойынша төртінші орында АҚШ екенін атап өтті, бұл олардың технологиясына жаһандық қызығушылық пен өнімнің жоғары деңгейін көрсетеді.

Сонымен қатар, KZ TRANSIT командасы кездесудің практикалық бөлігін өткізді. Қатысушыларға заманауи 3D-сканердің жұмысы көрсетілді, бөлшектің цифрлық көшірмесін алу кезеңдері және реверс-инжиниринг пен 3D-басып шығару

үшін модельді одан әрі дайындау көрсетілді.

Ашық Q&A сессиясы барысында қатысушылар сарапшымен 3D-инжиниринг, мансап жолы және инженерлік шешімдер мәселелерін талқылады. Іс-шара 50-ден астам қатысушыны-студенттерді, инженерлерді, оқытушыларды және сессияның берілген тақырыбына қызығушылық танытқан өнеркәсіптік кәсіпорындар өкілдерін біріктірді.

Кездесу соңында спикерлерге QarTech қауымдастығының дамуына қосқан үлесі үшін алғыс хаттар мен STU мерчі сыйға тартылды.

Заманауи химия жолы

2025 жылғы 8 қарашада Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінде осы ЖОО базасында құрылған QarTech өңірлік инновациялық-индустриялық хабы ұйымдастырған STEM-курс өтті.

Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің ғылым және инновациялар жөніндегі проректоры Али Мехтиев қатысушыларға құттықтау сөз сөйлеп, инженерлік және технологиялық құзыреттерді дамыту болашақ мамандарды даярлаудың маңызды бағыты болып табылатынын атап өтті. Салтанатты ашылу аясында қонақтарға Saginov Technical University тарихы, жетістіктері мен мүмкіндіктерімен таныстыратын университет туралы имидждік бейнеролик-

тер көрсетілді. Әрі қарай балалар интерактивті викторинаға қатысып, университет және оның дәстүрлері туралы білімдерін тексерді, ал ең мұқият болғандары QarTech атынан сыйлықтар алды. Содан кейін салтанатты түрде Басқарма төрағасы — ректор Сауле Сагинтаеваның атынан мектептер мен колледждердің өкілдеріне алғыс хаттар табысталды.

Курс тренері Наталья Серыхтың жетекшілігімен қатысушылар көміртегі химиясы әлеміне еніп, қарапайым заттардың

қалайша күрделі қосылыстарға айналатынын көрді. Қатысушылар көміртектің көптеген заманауи материалдар мен технологиялардың негізінде қалай жатқанын және оның негізінде сыртқы әсерлерге жауап ретінде олардың қасиеттерін өзгертуге қабілетті интеллект материалдары деп аталатын заттар қалай жасалатынын білді.

Іс-шараға 20-дан астам қатысушы қатысты. Күн жарқын, танымды және үлкен шабытпен өтті: қатысушылар заманауи STEM-бағыттармен танысты, инженерлік эксперименттер-

де өздерін сынап көрді және көптеген жағымды эмоциялар алды.

STEM — бұл тек технология туралы ғана емес, сонымен қатар ойлау, шешім іздеу, тәжірибе жасау және жаңасын жасау мүмкіндігі туралы. Мұндай курстар мектеп оқушылары мен студенттерге инженерлік идеяның қалай нақты өнімге айналатынын көруге көмектеседі.

Соңында қатысушыларға бір күндік STEM-курсын сәтті аяқтағаны туралы сертификаттар табысталды.

Производственный бизнес как философия

В рамках деятельности хаба QarTech на базе Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова прошла экспертная сессия с участием Дамира Каюмова — предпринимателя, общественного деятеля, основателя и руководителя завода Light Engineering, производящего опоры наружного освещения и LED-светильники. Дамир Ирекович — выпускник Saginov Technical University, доктор Ph D.

С приветственным словом выступил руководитель Офиса коммерциализации Рустам Бузяков, отметив значимость объединения науки, образования и промышленности для ускорения инновационного развития региона.

В ходе встречи спикер поделился опытом создания и масштабирования Light Engineering, рассказал о внедрении инноваций и элементов промышленной автоматизации — роботизированных линий, интеллектуальных систем

контроля качества и цифровизации производства.

Он подчеркнул, что успех предприятия основан на изучении международных практик и семейных инженерных традициях — он инженер в пятом поколении.

Также Дамир Ирекович дал участникам практические советы по саморазвитию и формированию инженерного мышления, отметив, что современное производство невозможно без постоянного обучения и открытости к инновациям.

Во время открытой Q&A-сессии участники обсудили с экс-

пертом вопросы технологического предпринимательства, лидерства и инженерных компетенций.

Событие объединило более 50 участников — студентов, инженеров, преподавателей и стартаперов, заинтересованных в будущем отечественной промышленности и инноваций.

В завершение встречи Дамиру Ирековичу вручили Благодарственное письмо и подарочный мерч STU в знак признательности за вклад в развитие сообщества QarTech.

Стипендии и гранты в Китае

1 Правительственный грант Китая (CSC)

Полная стипендия покрывает обучение, проживание и ежемесячную выплату для иностранных студентов. Дедлайн подачи обычно до конца марта каждого года.

2 Стипендии Института Конфуция

Программы повышения квалификации на 4 недели, 1 семестр или 1 год.

- Требуется начальный уровень китайского.
 - Академические программы требуют сертификат HSK 4 уровня и сертификат HSKK среднего уровня.
- Дедлайны 2 раза в год: 15 мая и 15 ноября.

3 Siemens China Scholarship

Полная стипендия для иностранных студентов, которые хотят поступить в аспирантуру (PhD) в Tsinghua University — одном из топ-университетов Китая и мира.

Срок обучения — 4 года (максимум 5).

4 Hong Kong PhD Fellowship Scheme (HKPFS)

Стипендия для иностранных студентов, желающих получить степень PhD в одном из университетов Гонконга.

Дедлайн подачи обычно в начале декабря.

5 One Belt One Road

Инициатива китайского правительства для поддержки студентов из стран проекта «Один пояс, один путь».

Охватывает более 140 стран Азии, Европы и Африки, включая Казахстан.

6 Taiwan International Graduate Scholarship

Стипендиальная программа для магистрантов и докторантов.

Ежемесячная стипендия — 40 000 тайваньских долларов.

Обучение в основном по направлениям биологии и химии.

Приём заявок: с 1 ноября по 1 февраля ежегодно.

Результаты — конец июня / начало июля.

7 Jasmine Scholarship

Стипендия «Жасмин» от правительства провинции Цзянсу для иностранных студентов, включая граждан Казахстана и стран СНГ.

Биыл Абай Құнанбайұлының туғанына 180 жыл толды. Ұлы ойшылдың қалдырған асыл да құнды мұрасы тек қазақ халқына емес, жаһан жұртшылығына да бүгінгі күнге дейін бағыт көрсетер темірқазықтай алдымызда жарқырап тұр. Рухани даму, өмір жайлы толғаныс, адамның қасиеттері мен игі ғұмырлық ұстанымдары тоғысқан мәдени мұра әлі де зерттеліп, насихатталып келеді. Бұл — Абайдың өміршеңдігі. Қазақ халқының ұлы перзенті жайлы ізденісімде демеу көрсетіп, жаңаша көзқарас қалыптастыра білген жетекшім, филология ғылымдарының кандидаты, доцент, университетіміздің профессоры — Қарлығаш Мәуенқы Хамзинаға алғысым шексіз!

ҮШ-АҚ НӘРСЕ АДАМНЫҢ ҚАСИЕТІ: ЫСТЫҚ ҚАЙРАТ, НҰРЛЫ АҚЫЛ, ЖЫЛЫ ЖҮРЕК

Адамзат тарихы — уақыттың ағыны секілді. Оның әр арнасы өзіне тән адамды қажет етті: ертеде — даланың қатал заңымен өмір сүрген, қолына найзасын алып жауға шапқан батыр, бертін келе — қаланың қақпасын ашқан саудагер, өнердің құпиясын меңгерген шебер керек болды. Бірақ бүгінгі ғасыр — күллі әлем бір арнаға тоғысқан, ақпарат легі толассыз аққан, жаңалықтарға толы кезең. Осы алмағайып заманда, өмір атты кемеге бағдар бола алатын тұлға — тек бір бағытта ғана дамыған емес, бойындағы асыл қазыналарды қатар ұстай білген жан. Қазақтың бас ақыны Абай даналығы бұл мәселеге нүкте қойып, «Ақыл, қайрат, жүректі бірдей ұста» — деп, адам болмысының үш негізгі діңгегін айқындап берді. Ақыл — алға жетелейтін кемеңгерлік, қайрат — талмайтын күш-жігер, ал жүрек — ізгілікке толы жанашырлық. Бұл үш қасиет бір-бірін толықтырып, біртұтас болғанда ғана, адамзат қоғамына шынайы бағдар бола алатын кемел тұлға қалыптасады.

Біріншіден, қайрат — ақыл салған жолмен алға жылжитын тылсым күш. Қайратсыз ақыл — іс жүзінде аспаған арман, ол құрғақ теория. Қазіргі қоғамда адамға тек ойшыл болу жеткіліксіз, сол ойын іске асыратын қайрат керек. Интернеттегі жаңа идеялар, ғылыми жаңалықтар, жаңа жобалар — бәрі қайратты адамдардың еңбегімен дүниеге келеді. Зама-

науи қоғамда қайрат — жаңа жобаларды бастауға, инновациялық идеяларды жүзеге асыруға және бәсекелестікке толы ортада өз орнын табуға көмектеседі. Мысалы, жас ғалымның миында туған идеяны жүзеге асыру үшін талмай еңбектену, түн ұйқысын төрт бөліп, мақсатына жету — міне, бұл нағыз қайрат. Қайрат — тек физикалық күш емес, ол — рухтың мықтылығы, қиындыққа мойымайтын табандылық. Қайрат — ойды іспен ұштастыратын көпір.

Екіншіден, ақыл — адам санасының аспанындағы жұлдызды карта. Ол бізге өмірдің сан қилы сұрақтарына жауап табуға, өткенді зерделеуге және болашақты болжауға көмектеседі. Бүгінгі ғасырда ақыл — тек ғылыми білімді игеру ғана емес, ол — ақпараттың шексіз мұхитында адаспай, дұрыс бағытты таңдап, сыни тұрғыдан ойлана білу. Ақылды тұлға — тарихтың ауыр жүгін арқалап, одан сабақ алады; ғылым мен өнердің жаңалықтарына ашық болып, оларды өзінің және қоғамның игілігіне жаратады. Ол — өмірдің сұрақтарына дайын жауабы бар кітап емес, керісінше, әр сұрақтың түбіріне үңіле алатын философ.

Үшіншіден, жүрек — адам болмысының рухани өзегі, оның іс-әрекетіне ізгілік пен махаббат беретін қайнар. Жүрексіз ақыл мен қайрат — қатігездік пен өзімшілдікке әкелетін соқыр күш. Қазіргі технократиялық әлемде адамдар арасындағы қарым-қатынас салқындап

бара жатқанда, жүректің жылылығы ерекше маңызға ие. Мейірімді жүрек — өзгеге жанашырлық танытуға, әділдікті жақтауға және қоғамның игілігіне қызмет етуге итермелейді. Ол — ақыл мен қайратты адамгершілік жолға бағыттайтын темірқазық.

Абайдың даналығын арқау еткен қысқа ғана еңбегімізді қорытындылай келе, қайрат, ақыл, жүрек үштігі тек жеке тұлғаның ғана емес, бүкіл қоғамның іргетасын нығайтатын күш екеніне көз жеткіземіз. Бұл үш қасиеттің үйлесімі — адам өмірінің мәнін айқындайтын тылсым заңдылық. Ақыл — адамға ойдың тереңдігін береді, қайрат — әрекетке жетелейді, жүрек — барлығын ізгілікпен толықтырады. Егер үшеуі бірлікте болса, адам өзінің шынайы кемелдігіне жетеді. Өмір дегеніміз — күрделі жол, ал сол жолда адаспай, абыроймен өту үшін осы үш қасиет темірқазық іспетті. Абайдың даналығы — бұл қағиданы тек өз заманына ғана емес, барлық дәуірге арналған өмірлік бағдар ретінде қалдыруында. Уақыт өзгереді, дәуір алмасады, бірақ ақылдың шамы, қайраттың күші, жүректің мейірімі ешқашан маңызын жоймайды. Демек, шын мәніндегі кемел тұлға — осы үш қасиетті бойына тоғыстырған адам.

Ұлы ойшылдың даналығы әрқайсымыздың бойымыздан табылса екен! Қазақ елі мен Абай мұрасы мәңгі жасай берсін!

Толғанай АХМЕТОВА,
СИБ-22-2 тобының студенті

История глазами студентов

24 ноября 2025 года мы, студенты групп УиА-25-2, 25-2с, Оц-2 и 25-2с, вместе с нашим куратором — к.э.н., ассоциированным профессором Дарибековой А. С. — во время кураторского часа посетили музей истории университета. Честно говоря, я ожидал обычную экскурсию, но получилось куда интереснее.

Директор музея, Жасарова Д. Ж., начала с самого начала — с 1953 года. С того времени, когда во главе горного института стоял Нұрмұхамедов Ю. К. И вдруг как-то стало понятно, что история нашего вуза — это не просто даты, а настоящие люди, со своими

характерами, решениями, судьбами.

Особым моментом стало упоминание Ермакова А. А. — первого казахского профессора математики, участника партии «Алаш». О нём рассказывали с такой теплотой, что даже я, не будучи историком, почувствовал уважение к его масштабу.

В отдельных витринах представлены экспонаты, посвящённые первому Президенту Казахстана, бывшим ректорам, лауреатам государственных наград, профессорам, которые внесли огромный вклад в развитие университета. Есть

и экспозиции, посвящённые основателям научных школ — немного трогательно видеть, как бережно сохраняют их работы.

Отдельная часть экскурсии — международная деятельность вуза. Подарки от университетов-партнёров выглядели очень необычно, но особенно запомнился презент от Президента УСТУ — композиция из натуральных камней и самоцветов. Я даже на миг застрял перед витриной, разглядывая блеск этих минералов.

Мы листали книгу почётных гостей, которая ведётся с 1974 года. И когда нам рас-

сказали о традиции выпускников — возвращаться и отдавать добрые пожелания — я вдруг подумал: а может, и мы когда-нибудь вернёмся? Будем стоять тут же, и писать несколько строк уже от имени выпускников...

Кураторский час получился не просто познавательным — он был по-настоящему тёплым. И, наверное, некоторым из нас впервые стало ясно, что мы учимся в месте с большой, насыщенной историей.

Спасибо за такую экскурсию!

Ерали ТУЛЕУГАЗИН,
студент гр. УиА-25-2

Исторический экскурс

5 ноября 2025 года старший преподаватель Изотова А. С. кафедры Иностранных языков вместе с курьюемой группой ВТ-25-2 посетили музей технического университета им. А. Сагинова, который выступает уникальной хроникой развития вуза с 1953 года. Экспозиция отражает важнейшие этапы становления учебного заведения и его научной школы.

В выставочном пространстве представлены тематические стенды, посвящённые обучению в КПТИ Первого Президента РК Нурсултана Назарбаева, деятельности ректора института, академика АН КазССР А. С. Сагинова, а также первого казахстанского профессора математики А. А. Ермакова и академика АН КазССР К. И. Сатпаева, чья научная и общественная работа тесно

связана с историей института. Отдельные разделы экспозиции знакомят с лауреатами Государственных премий. Экспонаты демонстрируют преемственность поколений, уважение к традициям и активную гражданскую позицию преподавателей и студентов.

Студенты группы ВТ-25-2 в ходе экскурсии получили содержательную информацию об этапах становления и раз-

витии университета, а также о вкладе видных ученых и общественных деятелей в формирование научной школы вуза. Учащиеся проявили высокую заинтересованность, что выразилось в активном участии в обсуждениях представленных материалов. В ходе посещения они подробно отвечали на вопросы директора музея, демонстрируя внимательность и желание глубже понять исторические аспекты деятельности университета. Полученный опыт является значимым элементом их образовательной траектории и способствует воспитанию гражданской ответственности и профессиональной мотивации.

Подобные мероприятия способствуют расширению кругозора студентов и формированию уважительного отноше-

ния к историческому наследию alma mater, укрепляет чувство сопричастности к традициям университета. Кроме того, такие экскурсии помогают студентам лучше осознавать преемственность поколений и роль научных достижений в развитии общества.

В соответствии с планом воспитательной работы директор музея организует экскурсии для студенческих групп, рассказывая об истории университета, развитии научно-технического творчества и формировании патриотических ценностей. Кроме того, музей ведёт просветительскую и образовательную деятельность для школьников и учащихся колледжей, способствуя профессиональной ориентации будущих абитуриентов.

Айгерим ИЗОТОВА,
старший преподаватель
кафедры «Иностранных языков»

STU ұжымы Қызылорда қаласында өткен халықаралық деңгейдегі іс-шарада «SANA» халықаралық ғылыми-зерттеу орталығының Алғыс хатымен марапатталды

Ғылыми-зерттеу орталығының бас директоры Алия Сағидоллақызы Сейтбаткалова

STU ұжымының «BILIM JÁNE BOLASHAQ» халықаралық білім беру көрмесіне белсене қатысып, мектеп бітіруші түлектерге сапалы әрі мазмұнды ақпарат ұсынып, олардың мамандық таңдауда дұрыс шешім қабылдауына зор ықпал еткенін атап өтті. Алдағы уақытта да шығармашылық табыс пен биік жетістіктер тілейміз!

STU Инновациялық технологиялар колледжінің командасы Республикалық кейс-чемпионатта III орын иеленді

2025 жылдың 29–31 қазан аралығында Allur автомобиль компаниясының «СарыарқаАвтоПром» ЖШС базасында машина жасау саласындағы өнеркәсіптік технологиялар мен инновациялар бойынша Республикалық кейс-чемпионат өтті.

Чемпионаттың мақсаты — «СарыарқаАвтоПром» кәсіпорны базасында 200 литрлік бөшкеде лак-бояу материалдарын араластыруға арналған автоматтандырылған техникалық құрылғыны жаңғырту жобасын әзірлеу болды.

Байқауға Қостанай, Қарағанды, Ақмола, Шығыс Қазақстан, Ақтөбе, Павлодар және Маңғыстау облыстарынан келген 17 команда қатысып, олардың ішінде 7 үздік команда финалға жолдама алды. Нәтижесін-

де, Saginov Technical University Инновациялық технологиялар колледжінің командасы, құрамында 3 курс студенті Галов Максим, жетекшісі — оқытушы Жексембеков Ерлан Тлеукенұлы, III орынды иеленіп, 50 000 теңге көлеміндегі сыйлық сертификаттарымен марапатталды.

Іс-шараның ерекше сәттерінің бірі — колледждер арасында өзара тиімді және нәтижелі әріптестікті дамыту мақсатында ынтымақтастық туралы Меморандумға қол қойылуы болды.

Saginov Technical University Азияның үздік университеттерінің қатарына енді

— Ғылым мен білімнің халықаралық беделінің өсуі — еліміздің дамуының басты кепілі, — деп атап өтті ҚР Ғылым және жоғары білім министрі Саясат Нұрбек.

QS Asia University Rankings халықаралық рейтингінде қазақстандық жоғары оқу орындарының жетістіктері Республикамыздың зияткерлік әлеуетінің өсуінің жарқын көрінісі болып табылады. Осыған сәйкес, Орталық Азиядағы үздік 20 университеттің ішінде Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті де аталып өткен. Ал Азиядағы 1 500-ден астам университеттердің ішінде біздің университет әлемдік деңгейде бәсекеге қабілеттілігін растай отырып, 303-ші орынға ие болды.

Бұл мақтаныш, сонымен бірге білім беру жүйесін одан әрі жетілдіру және жаңа, одан да жоғары жетістіктерге қол жеткізу үшін заңды себеп болары сөзсіз. Бәсекелестіктің күшейе түскеніне қарамастан, Saginov Technical University негізгі көр-

сеткіштердің басым бөлігі — академиялық бедел, ғылыми жарияланымдардың дәйексөзділігі, жұмыс берушілер арасындағы бедел және халықаралық ынтымақтастық бойынша тұрақты өсіп келе жатқанын көрсетеді.

Жыл сайын британдық Quacquarelli Symonds (QS) агенттігі құрастыратын Asia Univtrnsity Rankings жоғары оқу орындарының академиялық сапасы мен халықаралық бәсекеге қабілеттілігі ең беделді көрсеткіштердің бірі болып табылатынын атап өткен жөн. Биылғы жылы ол Азияның 25 елінің университеттерінің ба-сын біріктіріп, өзінің бүкіл тарихындағы ең ауқымды болып табылды.

Студент STU — чемпион V Игр исламского сотрудничества!

Студент факультета архитектуры и строительства Алматай Жигер завоевал золотую медаль и стал чемпионом по джиу-джитсу на V Играх исламского сотрудничества, проходивших в Эр-Рияде (Саудовская Аравия). Он выступал в весовой категории до 77 кг.

В напряжённом финальном поединке Алматай Жигер уверенно победил спортсмена сборной Объединённых Арабских Эмиратов Махди Алавлани, продемонстрировав своё мастерство, силу воли и уверенность в себе.

От лица коллектива университета поздравляем Алматай Жигера с этим выдающимся достижением! Желаем ему дальнейших спортивных успехов, новых побед на международной арене и приумножения славы Казахстана!